

Semanario Armenio **SARDARABAD** ՍԱՐՏԱՐԱԴՊԱՏ

Año 43, N° 1985 Miércoles 3 de abril de 2019. www.sardarabad.com.ar
43-րդ տարի թիվ 1985 Չորեքշաբթի, 3 Ապրիլ 2019

CONFLICTO DE KARABAJ

Pashinian y Aliyev se reunieron en Viena

A iniciativa de los copresidentes del Grupo de Minsk de la OSCE, el primer ministro de Armenia, Nikol Pashinian y el presidente de Azerbaiyán, Ilham Aliyev, se reunieron en Viena el 29 de marzo ppdo.

La reunión comenzó con la participación de los ministros de Relaciones Exteriores de los dos países, Zohrab Mnatsakanian y Elmar Mammadyarov, así como con los copresidentes del Grupo Minsk de la Organización para la Seguridad y Cooperación en Europa, Igor Popov (Rusia), Andrew Schofer (Estados Unidos), Stephane Visconti (Francia) y el representante personal del presidente en ejercicio de la O.S.C.E., Andrzej Kasprzyk.

Posteriormente, Pashinian y Aliyev continuaron la discusión sobre el conflicto de Nagorno-Karabaj en una conversación privada. Al final de la reunión, los copresidentes y los ministros de Relaciones Exteriores se unieron nuevamente a los líderes de los dos países.

La reunión se desarrolló en un ambiente de diálogo constructivo y duró alrededor de tres horas. El primer ministro armenio y el presidente azerbaiyano se refirieron a los acuerdos alcanzados en Dushanbe, destacando los pasos encaminados a fortalecer el régimen de alto el fuego y mejorar los mecanismos de comunicación

directa.

Las partes destacaron la importancia de crear un ambiente propicio para la paz y tomar medidas tangibles para encontrar una solución pacífica al conflicto. Se llegó a un acuerdo para implementar una serie de acciones humanitarias.

Ambos líderes acordaron continuar el diálogo y dieron instrucciones a sus respectivos ministros de Relaciones Exteriores para que se reunieran con los copresidentes del Grupo de Minsk de la OSCE con ese fin.

Comentarios

"No diría que se produjo un avance o una revolución en el proceso de negociación, pero es muy importante que se inicie un proceso que ofrezca una oportunidad para hablar sobre la agenda, los enfoques o los problemas y para hablar sobre el proceso que anuncié en Stepanakert y luego durante mi conferencia de prensa. Espero que el presidente Aliyev también evalúe la reunión como positiva", dijo Pashinian al resumir el encuentro en la reunión que

mantuvo a posteriori con los representantes de la comunidad armenia de Austria.

El primer ministro enfatizó que al decir que la reunión fue positiva, no significa la victoria o la derrota de alguna de las partes en el encuentro. *"La singularidad importante de esta reunión es que comenzó una conversación, acerca de la cual naturalmente, cada lado tiene sus enfoques. Este conflicto tiene raíces muy profundas y, ante todo, el punto más importante debe ser que entendemos que no nos enfrentamos a una situación simple. Este es un problema muy grave, muy profundo"*.

Estas fueron las primeras declaraciones inmediatamente después de la reunión. Sin embargo, el 1 del corriente, el primer ministro debió hacer algunas aclaraciones en vivo, a través de su cuenta de Facebook, para responder a las declaraciones de Aliyev, que en su opinión, desvirtúan los conceptos tratados.

El presidente azerbaiyano señaló enfáticamente, al dejar el recinto, que *"no hay cambios en el formato negociador"*, con lo que deja la idea de que triunfó su insistencia en mantener el proceso tal como existía hasta hoy.

Por ello, el primer ministro Pashinian dirigiéndose a sus cientos de miles de seguidores de Facebook, reiteró su evaluación positiva de la reunión y destacó que *(Continúa en página 3)*

PRESIDENTE ARMEN SARKISIAN EN KARABAJ:

"He venido a inclinarme ante ustedes para demostrarles el orgullo que inspiran"

El presidente Armén Sarkisian, quien viajó a Karabaj en visita de trabajo, estuvo en Talish (región de Martakert) con el presidente de la República de Artsaj, Bako Sahakian. Allí rindió homenaje a los héroes que murieron en defensa de Artsaj en la guerra de los cuatro días de abril de 2016.

Los mandatarios colocaron ofrendas florales ante el monumento que los recuerda y luego se reunieron con soldados y familiares de los héroes de la contienda armada.

Al dirigirse a los participantes de la acción militar de abril para expresar su gratitud por su dedicación, dignidad y honestidad, el presidente Sarkisian dijo: *"He venido a inclinarme ante ustedes para decirles que estoy orgulloso de ustedes, estoy orgulloso de que los soldados del ejército*

Armén Sarkisian y Bako Sahakian rinden homenaje a los héroes de la guerra de abril de 2016 en Martakert.

armenio estén sentados frente a mí". Tras manifestarles una vez más su gratitud, el presidente Sarkisian dijo que *"no solo he venido a decir sino también a escuchar. He venido aquí para verlos, sentirlos y escucharlos. Es muy importante para mí escuchar las palabras de un soldado, del oficial que estaba en la primera línea"*.

Hubo luego una conversación directa y franca sobre los hechos de abril, lo que sucedió a continuación y el trabajo realizado. El presidente de Armenia consideró los actos heroicos de los jóvenes que defendieron la Patria con su sacrificio, coraje y valor como un ejemplo vívido de patriotismo para las generaciones de hoy y de mañana.

Junto con el coraje de los soldados, el

(Continúa en página 2)

“He venido a inclinarme ante ustedes...”

presidente de Armenia destacó la importancia de su experiencia y señaló que en todas las áreas, incluidas las fuerzas armadas, hay algo que aprender todos los días.

"La guerra de abril fue, por supuesto, una gran experiencia" - dijo el presidente,

recordando que en esos días los círculos armenios de diferentes países manifestaron un despertar cuando la mayoría de los jóvenes quería venir a la Patria, mientras otros pensaban cómo ayudar a Armenia y Artsaj.

"La guerra se gana no solo con armas, sino también con espíritu. Si ese espíritu es fuerte, no se puede hacer nada en contra de él", dijo Armén Sarkisian.

También mencionó con orgullo que sintió presencia panarmenia en Talish. "Hay edificios construidos con donaciones de la Unión General Armenia de Beneficencia, el Fondo Nacional Armenia y muchos benefactores particulares. Talish no es solo de quienes viven en Talish, sino de toda la nación armenia", dijo el presidente Sarkisian.

El mandatario agradeció a los milita-

res y los alentó con reconocimientos por su brillante servicio, patriotismo y dedicación.

Monumento en Maghavuz

En la región de Martakert, en un pequeño pueblo llamado Maghavuz, el presidente Bako Sahakian, acompañado por su par de Armenia y el primado de la Iglesia Apostólica Armenia de Artsaj, arzobispo Barkev Mardirosian, descubrió un monumento dedicado a exaltar a la memoria de 17 residentes que dieron su vida por la guerra de Artsaj.

Tras las bendiciones, ambos mandatarios colocaron flores en su memoria y saludaron a los locales.

Finalmente, el presidente Bako Sahakian distinguió con condecoraciones de honor del Estado a un grupo de residentes de Maghavuz, por la valentía y vocación demostrados en la guerra de abril.

MINISTERIO DE RELACIONES EXTERIORES DE ARMENIA

Declaración en el 3º aniversario de la agresión azerbaiyana contra Artsaj

Hace tres años, el 2 de abril de 2016, fuerzas armadas azerbaiyanas recurrieron a una ofensiva militar a gran escala contra Nagorno-Karabaj.

Azerbaiyán violó flagrantemente el cese al fuego y el compromiso asumido de no hacer uso de la fuerza, dentro del proceso de paz de Nagorno-Karabaj bajo los auspicios de los copresidentes del Grupo Minsk de la OSCE.

El uso de la fuerza fue acompañado por atrocidades perpetradas por las fuerzas armadas azerbaiyanas tanto contra militares como contra civiles armenios de la manera más atroz. Estas acciones fueron réplicas de las masacres y limpieza étnica perpetradas por Azerbaiyán en contra de los armenios del Nagorno-Karabaj a principios de la década de 1990.

Esta vez, la amenaza inminente de atrocidades a gran escala contra la población civil, fue prevenida por la eficaz defensa del ejército del Nagorno-Karabaj. El sacrificio de militares y voluntarios se convirtió en parte de una continua lucha heroica del pueblo de Artsaj por vivir libre y en dignidad, en su patria ancestral.

La guerra de abril demostró, una vez más, que el derecho de autodeterminación del pueblo de Artsaj no puede ser reprimido por el uso de la fuerza. El estatus y la seguridad del Nagorno-Karabaj son elementos indispensables dentro de cualquier negociación exitosa, enfocada a asegurar la vida pacífica del pueblo de Artsaj.

La proscripción del uso de la fuerza o de la amenaza del uso de la fuerza, la adhesión estricta al cese al fuego, la introducción de medidas de reducción de riesgos y la aplicación de medidas de construcción de confianza, son esenciales para la generación de un ambiente conducente a la paz.

El estancamiento creado por la agresión de abril demostró que no hay otra alternativa que la resolución pacífica y negociada del conflicto del Nagorno-Karabaj bajo los auspicios de los copresidentes del Grupo Minsk de la OSCE.

CASA ARTICULOS PARA MARROQUINERIA
ACCESORIOS EN GENERAL
Hebillas. Remaches. Argollas. Hilos.
NATALIA Tintas. Elásticos para cinturones

Av. Boedo 1258 (1239) Ciudad de Buenos Aires. Tel.: 4957-0941

RIGAR'S
Camisorta Exclusiva
Gostanian Hnos.

SEMANARIO ARMENIO SARDARABAD

www.sardarabad.com.ar

Redacción y administración: Armenia 1329 (1414) C.A.B.A.

Atención: Lun. a vier. de 10 a 20 hs.: Tel.: 4771-2520 4773-0314

E-mail: sardarabad@sardarabad.com.ar sardarabad@gmail.com

Reg. Nac. Prop. Intel: 891.735

Directora: Diana Dergarabetian de Pérez Valderrama

Corresponsales:

Montevideo: Dr. Gustavo Zulamian, Rbla. República Argentina 1225 apto.204

San Pablo: Stepan Hrair Chahinian, Rua Estevao Lopes 136

Las notas firmadas son de exclusiva responsabilidad de sus autores.

EN VIENA

Pashinian fue recibido por el presidente de Austria

En su visita oficial a Austria, el primer ministro Nikol Pashinian se reunió con el presidente federal de Austria, Alexander Van der Bellen, el 29 de marzo ppdo.

Al darle la bienvenida al titular del gobierno armenio, Van der Bellen dijo que su país desea desarrollar y expandir las relaciones multifacéticas con Armenia. Felicitó a Pashinian por el proceso de reformas en curso en Armenia y expresó su confianza en que el país seguirá el camino del desarrollo democrático y la consolidación en los próximos años. Con referencia a la cooperación económica bilateral, el presidente de Austria aseguró que su país está preparado para discutir las posibilidades de implementar programas de inversión en Armenia.

Agradecido por la cálida bienvenida, Pashinian dijo que su gobierno está interesado en profundizar la interacción con Austria. Se refirió a los desarrollos democráticos en Armenia, a la lucha contra la corrupción y los monopolios, la protección de los derechos humanos y la reforma judicial.

El primer ministro expresó su confianza en que, en estrecha cooperación con sus socios internacionales, el gobierno de Armenia implementará con éxito las refor-

mas previstas.

Los interlocutores discutieron una amplia gama de temas relacionados con las relaciones armenio-austríacas y aprovecharon la oportunidad para intercambiar opiniones sobre otros temas de interés mutuo.

Finalmente, Pashinian informó al presidente sobre el resultado de su reunión con Aliyev.

Con el canciller Kurz

Del mismo tenor fue la reunión que el primer ministro armenio mantuvo con el canciller federal Sebastián Kurz, con quien analizó temas relacionados con la cooperación en formatos bilaterales y multilaterales. Las partes señalaron la importancia de desarrollar relaciones multifacéticas, incluyendo política y economía y consideraron necesario que los dos gobiernos mantengan el diálogo activo en curso para dar nuevo impulso a la cooperación económico-comercial.

Kurz aseguró que su gobierno está dispuesto a ayudar a Armenia a implementar su programa de reformas. En este contexto, las partes destacaron la importancia de implementar los programas previstos en el Acuerdo de Asociación Ampliado (CEPA) UE-Armenia y la ratificación más rápida posible de dicho acuerdo por parte de los Estados miembros de la UE.

Pashinian y Aliyev se reunieron en Viena

“debemos incorporar una nueva cultura a la lógica de estas reuniones, por lo que no buscamos perdedores ni ganadores. Creo que la lógica indica no colocar a la otra parte en una mala situación, sino permanecer 100% comprometidos con la verdad y el espíritu negociador”.

Dijo que es hora de proceder con nuevos enfoques también en el proceso de negociaciones, y esto es lo que Armenia está proponiendo.

Reiteró que fue a la cumbre con la agenda de Stepanakert, es decir, con las decisiones tomadas durante la sesión conjunta del Consejo de Seguridad de Armenia y Artsaj el 12 de marzo ppdo.

“Al insistir en la inclusión de Karabaj en las conversaciones y plantear ese tema, no hemos propuesto en absoluto una cuestión de cambio de formato. El formato de las negociaciones bajo la copresidencia del

Grupo de Minsk de la OSCE no está en absoluto en duda. La pregunta es qué significa esencialmente este formato.

Nagorno Karabaj ha sido durante mucho tiempo parte en las negociaciones”, dijo y aclaró que ha presentado argumentos serios al respecto.

Explicó que no se llegó a un acuerdo sobre este punto, lo que “significa que debemos continuar las discusiones sobre este tema. Esto es muy importante para hacer que las negociaciones sean eficientes”.

Además de los argumentos presentados anteriormente, Pashinian señaló uno nuevo: “Karabaj ha estado representado en el proceso de negociaciones desde 1998. Decimos que ha quedado fuera del proceso negociador desde 1998. Pero de hecho, estaba incluida porque Armenia estuvo representada por personas que en algún momento de sus vidas fueron líderes de Ka-

rabaj y al menos la gente de Karabaj podría haber considerado que estaba representada por esos líderes.

Pero ahora, debido a circunstancias conocidas, debido a que no soy nativo de Karabaj y no he sido líder de Karabaj en ninguna etapa de mi vida, Karabaj ha quedado afuera del proceso de negociación. Lo que se ha dicho en el pasado también se ha dicho en Viena, y tenemos una base sólida de argumentos” -explicó el primer ministro y agregó que también solicitó que se aclararan los principios de Madrid.

“No quisiera hacer una evaluación de estos comentarios, simplemente quiero que nos mantengamos dentro de los acuerdos alcanzados durante nuestras reuniones y nos basemos en la declaración conjunta de los copresidentes del Grupo de Minsk y los ministros de Relaciones Exteriores de los dos países”, finalizó Pashinian.

ZVARTNOTZ

Repararán la pista del aeropuerto

Operará con servicio reducido

Ereván, (Arka).- Aeropuertos Internacionales de Armenia, compañía que opera el aeropuerto Zvartnotz de Ereván y el aeropuerto Shirag en la segunda ciudad más grande de Armenia, Guimrí, gastará \$ 12 millones de dólares en la reparación de la pista del aeropuerto.

La pista -de 3,850 metros de largo y 56 metros de ancho- fue construida en 1963 y reparada por última vez en 2003-2004.

“Teniendo en cuenta su estado actual, es necesario llevar a cabo un trabajo a gran escala para su recuperación y puesta en condiciones”, explica el concesionario en un comunicado de prensa.

La reparación incluye el reemplazo del antiguo sistema de iluminación en la parte central de la pista con un nuevo sistema de LED, que cumple con los mejores estándares internacionales.

“Los trabajos de reparación comenzarán el 1 de abril y durarán aproximadamente 45 días. Durante ese período, los vuelos se llevarán a cabo de 21:00 a 09:00”, anuncia la empresa.

Los aeropuertos de Zvartnotz y Shirag están a cargo de Corporación América, perteneciente al empresario argentino Eduardo Eurnekian, quien tiene a su cargo la concesión y administración de ambas estaciones aéreas por espacio de treinta años, según un acuerdo sellado con el gobierno armenio.

Desde su gestión, Corporación América no solo construyó un nuevo y moderno aeropuerto, sino que elevó los servicios que presta a estándares internacionales.

MES DE ABRIL

MEMORIA • ARTE • CONCIENCIA

Muestra de la artista plástica Gladys Apkarian
REFLEJOS DE LA MEMORIA
Apertura 18:30 hs.

Charla a cargo Ctr. Cristina Inés Papazian
HERENCIA TRANSGENERACIONAL
Comienzo 20:00 hs.

MARTES 9 DE ABRIL
Centro Cultural Tekeyan
Armenia 1329 - Palermo - CABA / Tel: 4771-2520

Ես կ'ուզեմ տուն և կրթություն

Փոքր տարիքին դաստիարակում անել հայկական ոգիով, հայրենասիրությամբ ու սիրով

¡VUELVE EL TALK TIME!

COMIENZA EL 3 DE ABRIL

Գաշի ընթացքին շատ հետաքրքիր է ֆիլմ մը դիտեցինք

Espacio de conversación en armenio a cargo de la prof. SOSE HADJIAN
CENTRO CULTURAL TEKEYAN
ARMENIA 1329. C.A.B.A.

MIERCOLES DE 16.30 A 18 HS.
Informes: 4771-2520

SIRIA

Reapertura y bendición de la Iglesia Armenia de los Cuarenta Mártires de Alepo

Con una solemne misa, el katolikós de la Gran Casa de Cilicia, S.S. Aram I, el sábado 30 de marzo ppdo., volvió a consagrar la iglesia de los Cuarenta Mártires de Alepo, Siria, destruida severamente durante la guerra.

Consagrada en el siglo XIV, la iglesia está ubicada en el barrio cristiano de Alepo, que fue uno de los más castigados por estar en la línea de fuego. Los bombardeos destruyeron la entrada de la iglesia, los muros

y patios, que comenzaron a ser reconstruidos lentamente a partir de 2016, cuando el gobierno sirio reafirmó su control sobre la ciudad.

Los trabajos fueron realizados con aportes de la comunidad armenia. Se estima que contribuyeron 150.000 personas.

Al reconsagrar la iglesia, el katolikós Aram I destacó su significación histórica. Dijo que su reconstrucción significa que los armenios sobrevivirán en su lucha contra la

injusticia. *“Mientras otros tratan de destruir la fe en nuestro pueblo, nosotros, todos juntos, les decimos que nadie puede ponernos a vencer en nuestra fe.*

Otros cometieron genocidio contra nuestro pueblo pero no tuvieron éxito en aniquilarnos.

Hoy vivimos la resurrección de nuestro pueblo. Hoy tenemos una Armenia independiente, que está en una pequeña porción de nuestra Patria histórica, pero debemos aspirar a ver Armenia de la manera que soñamos” dijo el katolikós.

Luego instó a la comunidad a apoyar los esfuerzos tendientes a revitalizar la colectividad de Siria, bajo los auspicios de la Sede apostólica.

Durante su visita a Alepo, el mismo domingo, Aram I se reunió con miembros de la misión humanitaria de Armenia, que fueron enviados por el gobierno de Nikol Pashinian para colaborar en trabajos de des-

minado y ayuda humanitaria.

Hace unas semanas, el presidente de Siria, Bashar al-Assad, en una reunión con representantes de la comunidad armenia local y empresarios armenios visitantes, se comprometió a restaurar otra iglesia armenia en Der el-Zor, que fue el cementerio para cientos de miles de armenios, forzados al exilio durante el genocidio.

QUESOS FETA Y ORIENTALES
Quesos elaborados con leche de vaca y de ovino
AGUSTÍN J. PRODUCCIONES S.R.L.

Entrega a domicilio sin cargo
ELENA VERZIANI 15 4917 5812 | 4826 6207
#1549175812 #48266207

COMPANÍA DE TEATRO KRIKOR SATAMIAN
presenta
Դրամը ինչեր կ'ընէ
Lo que hace el dinero
Dirigida por Silvia Kalfalan

Con subtítulos en español

UNIÓN GENERAL ARMENIA DE BENEFICENCIA
Viernes 12 de abril | 20.45 hs | www.ugab.org.ar | f/UGAB.org.ar

Panadería y Confitería ARMENIA

Desde 1930
sirviendo a la comunidad

(11) 4831-4571 AV. SCALABRINI ORTIZ 1317
BUNOS AIRES, ARGENTINA

(11) 5834-0617 Nuevo WhatsApp para pedidos
(MENSAJES DE TEXTO Y VOZ)

fb.me/pycarmenia
pycarmenia.com.ar

Martes a Sábado: 7:30 a 14 y 10 a 19hs.
Domingo: 8 a 12:30hs.
Luzes Cortadas

ESCRIBANIA GAITAN

Carlos Víctor Gaitán
Azucena Fernández. María Florencia Clérico
Escribanos

Carlos Federico Gaitán Hairabedian
Abogado

Av. Pte. R. S. Peña 570 2º P. (1035) C.A.B.A. Tel.: 4343'3599 (rot.) fax int. 111
escribania@escribaniagaitan.com

ECLESIÁSTICAS

Monseñor Kissag Mouradian y religiosos unidos por la paz

Buenos Aires, (prensa Centro Armenio).- El arzobispo Kissag Mouradian, primado de la Iglesia Apostólica Armenia en Argentina y Chile, participó junto al

padre Arén Shahanian de la celebración de la «Declaración de la fraternidad humana por la paz mundial y la convivencia común», firmada por el papa Francisco y el imam de Al-Azhar Sheij Ahmad Al-Tayyib en Emiratos Árabes Unidos el 4 de febrero pasado.

El acto se llevó a cabo en el Centro Islámico de la Argentina, con la presencia del secretario de Culto de la Nación, embajador Alfredo Abriani; el presidente de la Conferencia Episcopal Argentina y obispo de San Isidro, monseñor Oscar Ojea, numerosos líderes religiosos y representantes de organizaciones.

HARUTIUN, RESTAURANTE Y EVENTOS
REAPERTURA: 7 DE MARZO
 Google = 4.4/5
 Restaurante = 9.5/10

Harutiun

Juramento 3806, Villa Urquiza | Cel. 354 413 8668 | info@harutiunrestaurante.com
 www.harutiunrestaurante.com

f /harutiunrestaurante @harutiunrestaurante

EMBAJADA DE LA REPUBLICA ARGENTINA EN ARMENIA

Comienza el Festival de Cine Argentino en Ereván

Ereván, (servicio de prensa de la Embajada de la República Argentina en Armenia).- Este año arrancamos nuestras “tradicional semanas” de promoción de la cultura argentina con el “VIII Festival de Cine Argentino”, los días 6, 8 y 9 de abril.

Las tardes de nuestro cine vuelven a Ereván, entrelazadas con los ritmos de la famosa cantante y actriz uruguaya, #NataliaOreiro, quien estará dando un concierto en Ereván el día 7, en el marco de su «#UnforgettableTour2019».

El día 6 de abril, a las 18.30 hs., se dará inicio al Festival, que se organiza con el apoyo de Karas Wines, y durante el cual se proyectarán tres películas argentinas, con participación de Natalia.

VIII ԲՐՈՒՆԵՆԻՅԱՆ ՖԻԼՄՆԵՐԻ ՓԱՐՏՈՒՄ
VIII FESTIVAL DE CINE ARGENTINO
 con Natalia Oreiro

Música en Espera
 Mi Primera Boda
 Los Últimos

6-9 de abril 18:30
 6 de abril
 8 de abril
 9 de abril

Cine Musca. Abovyan 18
 ENTRADA LIBRE Y GRATUITA / ԳՐԱՏԻՄ ԱՎՈՐՈՒՄ Է
 www.facebook.com/brgarciaarmenia

SHENK
 INMOBILIARIA
 Arq. BERBERIAN e HIJOS

Palermo Soho-Hollywood 4777-2222
 Barrio Norte 4822-1800
 Belgrano - Imprenta 4777-4005
 Colegiales - Belgrano 4783-4116

www.shenk.com.ar

FUNDACIÓN LUISA HAIRABEDIAN Y TEATRO UNIVERSITARIO
 SAN LUIS-GENTE DE TEATRO PRESENTAN

UN MISMO ÁRBOL VERDE
 Escrita por **Claudia Piñeiro**

A 104ª AÑOS DEL GENOCIDIO ARMENIO
 FUNCIÓN ESPECIAL MARTES 23 DE ABRIL 21:30 HS.
 TEATRO TADRÓN Av. Cnel. Niceto Vega 4802, CABA.

Entradas en info@verdadyjusticia.org.ar

El Caspio en el gran tablero geopolítico mundial

Escribe el Dr. Fernando J. Ohanessian *

Irán y Rusia reconocen que los mencionados acuerdos no proporcionan un régimen total y, por ende, no se oponen a su actualización. Sin embargo, la evolución política de los nuevos Estados y los intereses hidrocarburíferos han dificultado acuerdos definitivos. Los nuevos Estados pretenden desentenderse del acuerdo de 1991. Situaciones coyunturales, intereses corporativos, negociaciones bilaterales o avances sobre medidas unilaterales de derechos exclusivos han generado tensiones en el área. Asimismo, es importante destacar que la definición acerca del Caspio como lago o como mar, determina la aplicación o no de la Convención sobre el Derecho del Mar (CONVEMAR). La mayoría de los Estados ribereños sostienen que el Mar Caspio es un lago, por lo que los principios y normas del derecho internacional, que proporciona la mencionada Convención de la ONU, que rigen a los golfos, mares y océanos no le son aplicables.

La complejidad de las negociaciones respecto del régimen jurídico general y otras cuestiones particulares se vincula con que las definiciones adoptadas tendrán implicancias, entre otras, sobre cuestiones tales como pesca, navegación, soberanía, accesos a canales de conexión con aguas internacionales, normas de explotación hidrocarburíferas, protección ambiental, y zona de paz.

Cabe señalar que mientras que Rusia es la fuerza militar preponderante en el Caspio, Irán aboga por la desmilitarización del mismo para generar un área de estabilidad, cooperación (figura de condominio) y paz.

4-Escenario complejo: la superpo-

Figura 1: Región del Caspio, fronteras e infraestructuras de gas y petróleo.

tencia, grandes potencias, potencias regionales, las petroleras.

Al tiempo que los Estados ribereños disputan la propiedad sobre los límites fronterizos la puja geopolítica entre estadounidenses (y aliados) y rusos se da por el control del trasiego de estas riquezas energéticas. Las vías rusas ya sea de Bakú (Azerbaiyán) hacia el norte o las que conectan los yacimientos kazajos y turkmenos a la red rusa le daban nulo margen a EEUU y sus socios de evitar el control ruso. Por ello, los estadounidenses pivotando en Azerbaiyán apoyaron decididamente a la petrolera BP y a los gobiernos de Georgia, Turquía y Azerbaiyán para realizar el oleoducto Bakú-Tiflis-Ceyhan, BTC. Concretando en mayo de 2006 la única vía

alternativa al trasiego ruso de la cuenca del Caspio hacia occidente. Esta obra de infraestructura decidida políticamente en 1993 e iniciada en 2003 recorre 1.768 kilómetros y evita (aceptando el costo de sobreextensión) el paso por Irán y Armenia, países por diversas razones no confiables en el delicado entramado geoestratégico regional.

Asimismo, operado por BP y en paralelo al oleoducto BTC corre el Gasoducto del Cáucaso Sur, el cual transporta gas natural (con un largo de 692 km) desde la Terminal Sangachal, Azerbaiyán hasta Erzurum en Turquía. Es posible rastrear el interés de EEUU a partir del trabajo y accionar del influyente geoe-

stratega estadounidense Zbigniew Brzezinski, quien señalaba en 1997: "EEUU debería apoyar las aspiraciones turcas de tener un oleoducto desde Bakú, Azerbaiyán, a Ceyhan para que su propia costa Mediterránea sirva como una importante salida para las reservas de energía de la cuenca del Mar Caspio". (La traducción es propia)

En 1998, tras analizar el conflicto armenio-azerí, afirmaba: "La vulnerabilidad de Azerbaiyán tiene implicaciones regionales más importantes, puesto que la situación geográfica del país lo convierte en un pivote geopolítico. Se le puede describir como el "corcho" de importancia vital en el control del acceso a la "botella" que contiene las riquezas de la cuenca del Mar Caspio y de Asia Central. Un Azerbaiyán independiente y turcohablante, con oleoductos y gasoductos que transportaran petróleo y gas a Turquía sería un impedimento para que Rusia ejerciera el monopolio en la región e impediría a Rusia aplicar una influencia política decisiva sobre las políticas de los nuevos Estados de Asia Central."

Asimismo, en su doble rol de asesor de Clinton y consultor de Amoco-BP, Zbigniew Brzezinski viajó en 1995 y 1997 a Bakú a entrevistarse con el presidente Aliyev, buscando agilizar el proyecto BTC.

Cabe destacar, que el propio Brzezinski, junto a otras figuras de gran renombre de la política exterior estadounidense como Henry Kissinger y James Baker III, forman parte del Consejo Asesor Honorario de la Cámara de Comercio EEUU-Azerbaiyán, fundada en 1995 con sede en Washington DC.

A su vez, siguiendo los lineamientos trazados por Brzezinski, auspiciados por el programa «Asociación para la Paz», de la OTAN Georgia, Azerbaiyán y Ucrania organizaron, en abril de 1999, ejercicios militares conjuntos. Desde el punto de vista del geoestratega estadounidense no solo Ucrania y los países del Cáucaso sino también los de Asia Central deberían, de una u otra manera, ser parte de la OTAN. La di-

Figura 2. Oleoducto BTC

Fuente: Asia Times on line

plomacia militar complementa el esfuerzo estadounidense en favor de generar mayores vínculos hidrocarburíferos con los países de la región del Caspio.

Si bien la problemática del Caspio no se resume en el vínculo EEUU-Azerbaiyán el mismo es útil para ilustrar la vigencia de la geopolítica al momento de gestionar los intereses de las potencias. El interés estratégico ha hecho que la principal potencia mundial corteje a este país de alrededor de 9 millones de habitantes (95% musulmanes) que no dudó, tras su independencia de la URSS, en involucrarse en un enfrentamiento bélico con su vecino Armenia, que no vivenció ninguna "liberadora" revolución de los colores al estilo de Georgia o Ucrania, que es gobernado desde 1993 por un solo apellido, Aliyev (padre e hijo) y cuyo gobierno es acusado de corrupto y dictatorial. Ello aplica también al vecino Kazajstán donde el presidente vitalicio Nazarbayev ("padre de la nación") se man-

(Continúa en pág. 7)

IMM - PROMOCIÓN 2019

LA MEJOR COCINA ARMENIA
TODOS LOS VIERNES Y SÁBADOS

Comidas elaboradas por madres y abuelas del Instituto
Atendido por los alumnos de 4° año. Comidas para llevar

UNIÓN GENERAL ARMENIA DE BENEFICENCIA

secretaría@ugab.org.ar | www.ugab.org.ar | f/UGAB.org.ar | 4773.2820

8 DE ABRIL

AUTOR DE "LA BOMBA"

Estrena la obra de teatro "El vestido de oro"

"El vestido de oro" es una obra que transcurre en la cocina de un restaurante armenio. Pequeña crónica acerca de un mundo. Los personajes son el resultado de una angustia compartida que nos remite a episodios de la tragedia griega y también a los Montescos y Capuletos que retrató William Shakespeare como nadie en la historia del teatro y la literatura. Y hay lugar además para la buena comida y las exquisiteces culinarias de una cultura ancestral. La idea es contar un episodio lacerante que aún divide y enfrenta. No hay ternura posible cuando gana el odio, no hay palabra ni diálogo suficiente cuando no se razona. No existe el perdón cuando no hay aceptación. La abuela que bajó de un barco y una tradición que se mezcla con la sangre de un pueblo. Una obra imperdible no solo por su vigente temática, sino porque además nos ayudará a reflexionar acerca de nuestra identidad. No es poco.

El elenco está integrado por: Muriel Mahdjoubian Rébora, Teresa Suárez, Fernando Arsenian, Mirtha Oliveri y Roberto Franco.

Dramaturgia: Ana María Boerr; escenografía y Vestuario: Sabrina López Hovhannessian; coreografía: Teresa Sargsian Dirección: Marcelo Zitelli.

"La obra de teatro, "El vestido de oro" nace a partir del entrañable y no menos doloroso recuerdo de mi abuela Margarita Serchejian. Escapó de Estambul junto a dos tías y emigró a la Argentina como tantos otros armenios. Margarita bajó del barco, "Antonio Delfino" con su vestido forrado en monedas de oro dejando atrás aquel lugar emparentado con la represión y la muerte. Como no podía ser de otro modo se casó con un armenio llamado José Mahdjoubian quien también huyó del genocidio perpetrado por los llamados "Jóvenes Turcos" en 1915. Juntos armaron su familia de la cual formo parte como nieta.

Mientras la Primera Guerra Mundial extendía su horror sobre las trincheras de una Europa desangrada, el sábado 24 de abril de 1915 el ministerio turco del Interior ordenó el arresto de todos los dirigentes políticos, sociales y religiosos armenios sospechosos de ser opositores al gobierno revolucionario de los Jóvenes Turcos. Aquella fecha quedaría marcada como el inicio del primer genocidio del siglo XX." -explica Muriel Mahdjoubian Rébora.

Funciones lunes 21 hs. Méjtodo Kairós, El Salvador 4530

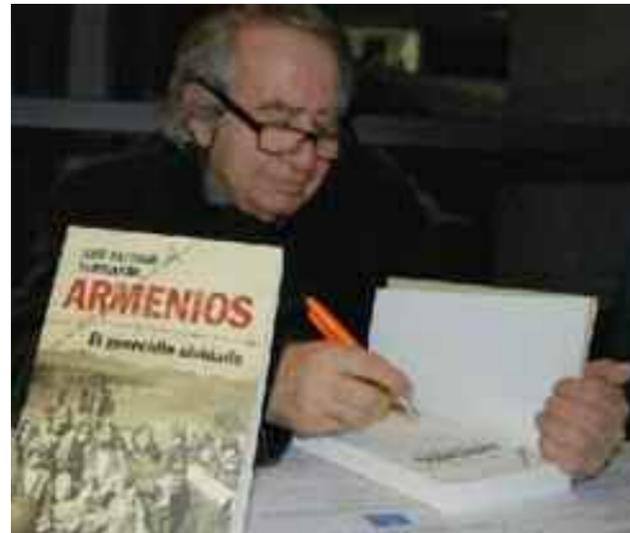
Auspicia: Embajada de la República de Armenia.

Falleció José Antonio Gurriarán

El 31 de marzo ppdo. falleció en Madrid, donde residía, el periodista y escritor José Antonio Gurriarán.

Amigo de los armenios a raíz de un trágico episodio, en el que casi pierde su vida, Gurriarán sobrevivió al ataque del ESALA (Ejército Secreto Armado para la Liberación de Armenia), grupo secreto que buscaba el reconocimiento del genocidio armenio, mediante actos de violencia,

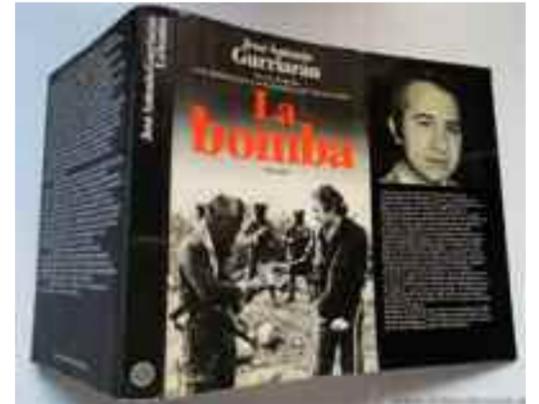
que llamaran la atención de la opinión pública en todo el mundo. Fue víctima del ataque en la plaza España de Madrid en diciembre de 1980, pero lejos de llenarse de odio por los perpetradores del atentado, quiso conocer su porqué y eso lo llevó a investigar sobre la cuestión armenia.

Así, apenas dos años después, nació su libro "La bomba", en el que lejos de juzgar los modos, justifica la lucha por la reivindicación de los derechos armenios

y por el reconocimiento internacional de ese crimen de lesa humanidad que fue el genocidio de 1915.

Algunos años después, Gurriarán visitaría la Argentina y sería el invitado del Arzobispo de la Iglesia Apostólica Armenia, que le brindó una recepción de reconocimiento.

La valentía de su relato y su empatía con el tema armenio, del que se transformó en experto, hizo que el director francés Robert Guediguian, transformara "La bomba" en una película titulada "Una historia de locos", que fue estrenada en el centenario del genocidio de armenios, en 2015. Ya antes, la obra había sido traducida al inglés, al francés y al armenio y publicada en Ereván.

Gurriarán, que desempeñó su actividad periodística en distintos diarios y noticieros de España, fue también secretario general de la Televisión Española (TVE), director de los noticieros de fin de semana y desde 2006, vicepresidente del Club Internacional de Prensa de Madrid.

Era un pacifista, admirador de Ghandi y Luther King, premiado por su gestión en numerosas oportunidades.

Otros de sus libros fueron: ¿Caerá Allende?, Evasión. El Papillón español; Chile: el ocaso del general prologado por Felipe González; Lisboa, una ciudad inolvidable; El Rey en Estoril y Los armenios, este último publicado en 2008.

La prensa española está de luto, y con ella, los armenios, que perdieron a un amigo y a un hombre capaz de transformar la venganza y el rencor en investigación y difusión.

EN EL 150º ANIVERSARIO DEL NACIMIENTO DEL PADRE KOMITÁS

EVENTO CULTURAL Y MUSICAL

RESERVÁ LA FECHA

KOMITÁS150

En el CCK Buenos Aires | Viernes 30 de agosto de 2019

UNIÓN GENERAL ARMENIA DE BENEFICENCIA

Invitación a la colectividad

Almuerzo tradicional en reconocimiento de la mujer armenia

Organizado por la
Unión Cultural Armenia Sharyum

Domingo 14 de abril (Domingo de Ramos), 13.30 hs.

Sede social de la institución
Malabia 1287, CABA.

Serie 400

Փաշինեան Կը Վստահեցնէ՝ Վիեննայի Մէջ Ալիեւի Հետ Քննարկած Է Բանակցութիւններուն Արցախի Մասնակցութեան Հարցը

«ՁԱՐԹՕՆՔ», ՊԷՅՐՈՒԹ – ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան Ֆէյսպուքով յայտնած է, որ Ա տ ր պ է յ ճ ա ն ի նախագահ Իլհամ Ալիեւի հետ իր վերջին հանդիպումէն ետք «պէտք չէ յաղթողներ եւ պ ա ր տ ու ո ղ ն ե ր փնտռել»:

«Կարելոր է՝ հանդիպումէն ետք հնչող մեկնաբանութիւններուն մէջ 100 տոկոսով հաւատարիմ մնալ ճշմարտութեան եւ բանակցային տրամաբանութեան ոգիին», - ըսած է Փաշինեան ուղիղ եթերով՝ անդրադառնալով Պաքուէն հնչող մեկնաբանութիւններուն:

Վարչապետին խօսքով՝ վերջին օրերուն ատրպէյճանական կողմը հանդէս կու գայ յայտարարութիւններով, որոնք դուրս են համատեղ յայտարարութեան շրջանակէն:

Ըստ Փաշինեանի՝ «Ճիշդ չէ, երբ ատրպէյճանական կողմը կ'ըսէ, թէ կարելոր է այն, որ բանակցութիւններու ձեւաչափը մնացած է անփոփոխ»:

«Վիեննայի մէջ քննարկուած է Ղարաբաղի մասնակցութեան հարցը եւ մենք լրջօրէն պնդած ենք այդ հարցը: Արդեօք այս հարցի վերաբերեալ կողմերը եկած են համաձայնութեան: Ի հարկէ, ո՛չ: Այդ թեմայի շուրջ մենք քննարկումները պէտք է շարունակենք», - յայտնած է վարչապետը:

Ան նշած է, որ 1998 թուականէն բանակցային գործընթացին մէջ Ղարաբաղը փաստացի ներգրաւուած եղած է, որովհետեւ Հայաստանը ներկայացուցած են մարդիկ, որոնք եղած են Ղարաբաղի ղեկավարները:

«Մենք փաստած ենք, որ ես Ղարաբաղէն չեմ, եւ Ղարաբաղը հիմա դուրս մնացած է բանակցային գործընթացէն», - աւելցուցած է Նիկոլ Փաշինեան:

OPTICAS paragamian

Técnicos ópticos

Alejandro Paragamian Lucas Paragamian

CABILDO 2968. CABILDO 1567. Cap. Tel. fax: 4781-2910 / 4545-1450

e-mail: info@opticasparagamian.com.ar www.opticasparagamian.com.ar

ASOCIACIÓN RESIDENTES ARMENIOS MAR DEL PLATA

Tu casa en Mar del Plata te espera para degustar nuestra exquisita comida típica

Abierto

Viernes y Sábados por la noche

11 de Septiembre 3680

Consultas y Reservas: (223) 473-9438

(223) 154-216 970 / (223)154 - 551 521

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶՍՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Շրջաբերական

Ուղղուած՝ Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան Բոլոր Շրջանակներուն Շրջանային Վարչութեանց

Յարգելի ընկեր ատենապետ եւ գործակից ընկերներ,

Հիմնուելով մեր 6 Օգոստոս 2018 թուակիր նամակին վրայ, ինչ կը վերաբերի Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան ԻԸ Ընդհանուր Պատգամաւորական Ժողովին, սոյն նամակով կու գանք ձեզի տեղեկացնելու, որ ՌԱԿ Կեդրոնական Վարչութիւնս որոշեց, զայն ըստ օրինի, կայացնել յառաջիկայ 23 – 26 Մայիս 2019ին Երեւանի մէջ:

Հայրենիքի մէջ երեք օրերու վրայ ընթանալու համար նախատեսուած Կուսակցութեանս օրէնսդիր գերագոյն մարմինն ժողովավայրին վերջնական ընտրութիւնը ինչպէս նաեւ առնչակից այլ մանրամասնութիւններ պիտի յայտնուին ատենին:

Մինչ այդ կ'ակնկալուի որ Կուսակցութեանս բոլոր Շրջանակները, յարգելով ամէն օրինականութիւն, մինչեւ նշեալ եղանակը հնարաւոր պատեհութեամբ, ընտրեն իրենց լիազօր պատգամաւորներն ու փոխպատգամաւորները (այն շրջանակները, որոնք տակաւին չեն ընտրած), ինչպէս նաեւ Կեդրոնական Վարչութեանս փոխանցեն

Ա. Ընտրուած պատգամաւորներուն ու փոխ պատգամաւորներուն լիազօրագիրները
Բ. Նիւթաբարոյական Տեղեկագիր
Գ. Իրենց մանրամասն անդամացանկերը
Դ. Ծրագիր-Կանոնագրի բարեփոխման վերաբերող առաջարկներ եթէ կան:

Բոլոր շրջանակները ՌԱԿ Ընդհանուր Պատգամաւորական Ժողովին պիտի մասնակցին ցարդ իրենց համար սահմանուած թիւով պատգամաւորներով:

Նոր կարգաւորումներու իբրեւ արդիւնք կեանքի կոչուած շրջանակները, Կուսակցութեանս Ծրագիր-Կանոնագրի յօդուած 76-ի յատկորոշումով, ունին մէկ պատգամաւորի իրաւունք, իսկ 100 անդամ աւելի ունենալու պարագային՝ երկրորդ պատգամաւորի մըն ալ իրաւունքը:

Ընկերական ջերմ ողջոյններով,

Ի Դիմաց՝

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶՍՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Սեւակ Յակոբեան
Ատենադպիր

Սերխիօ Նահապետեան
Ատենապետ

Մարտ 5, 2019

Viernes 5 de abril a las 11:00hs

Parque de la Memoria

Av. Costanera Norte 6745 - CABA

Homenaje a los Detenidos Desaparecidos de origen Armenio

Organiza **IARA**

MONUMENTO A LAS VICTIMAS DEL TERRORISMO DE ESTADO

PARQUE DE LA MEMORIA

Buenos Aires Ciudad

Սուէ Հաճեան

«Ես Եւ Ամուսինս Հայ Լեզուն Սորվեցնելու Պայքարը Միասնաբար Մղեցինք»

Կը ներկայացնենք «Հայերն այսօր»-ի հարցազրոյցը Պուէնտս Այրէսի Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ կրթական հաստատութեան հայոց լեզուի եւ գրականութեան ուսուցչուհի Սուէ Հաճեանի հետ:

- Տիկին Սուէ, Դուք պատրաստած, հրատարակած էք արեւմտահայերէնի դասաւանդման դասագիրք՝ արժանթինահայ երէխաներու համար: Երբ նման մտադրութիւն յառաջացաւ եւ ինչո՞ւ:

- Քառասուն տարիէն աւելի է, որ կը դասաւանդեմ հայերէն լեզու եւ գրականութիւն Մայր տաճարին կից Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Կրթական Հաստատութեան մէջ:

Ինձմէ առաջ ամուսինս պատրաստած էր հայերէն լեզուի դասագիրքերու շարք մը «Մօնիա Հայերէն Գիտէս» խորագիրով, նախակրթարանի համար: Իսկ մենք երկրորդականի մէջ երբեմն դասագիրք կամ գանազան դասագիրքերէ լուսապատճեն կը հանէինք եւ աշակերտներուն կը բաժնէինք:

Անշուշտ անխուսափելի էր, որ երբ աշակերտները բաղդատէին անգլերէն լեզուի դասագիրքը հայերէնին հետ, վերջինս աղքատ ազգականի տպաւորութիւն կը ձգէր: Պէտք է իսկապէս գնահատել հայ ուսուցիչին կատարած մեծ գոհողութիւնը, որովհետեւ ինք պէտք է ստեղծէ տրուելիք նիւթը, եւ աշակերտին ձեռքը տայ իր պատրաստած աշխատանքը:

Այս էր պատճառը, որ ասկէ տասը-տասնըհինգ տարի առաջ ձեռնարկեցի երկրորդականի հինգ տարիներուն համար դասագիրքերու շարք մը պատրաստելու, որ կը գործածենք տակաւին: Անոնք պատկերազարդ են եւ իրենց առօրեային հետ առնչութիւն ունին, առանց մոռնալու հայրենիքին հետ կապուած նիւթեր: Եւ քանի որ մի քանի դասեր իրենց այժմեականութիւնը կորսնցուցած էին, պատրաստեցի օժանդակ գրքոյկ մը, որ կարելի էր գործածել որպէս լրացուցիչ, որեւէ կարգի մէջ, նայած աշակերտի հայերէնագիտութեան մակարդակին:

Ուրիշ երկիրներէ, ներառեալ Հայաստանէն եկած գիրքերը ակնկալուած արդիւնքը չտուին մեզի: Արժանթինի ընկերութիւնը, մանաւանդ մանուկները եւ երիտասարդները տարբեր են Միջին Արեւելքի պատանիներէն, իրենց մտայնութեամբ, աշխարհայեացքով, հետաքրքրութիւններով: Այդ էր նաեւ պատճառներէն մէկը, որ ես որոշեցի մեր դպրոցին համար պատրաստել զիրենք հետաքրքրող դասագիրք մը:

Այս տարի կրցայ վերջապէս բարեփոխել եւ վերամշակել առաջին տարուան դասագիրքը, յետոյ պիտի անցնիմ միւսներուն: Գիրքը կը կոչուի «Արեւ», աշակերտները մեծ

խանդավառութեամբ սկսան կարդալ գունաւոր, պատկերազարդ եւ հաճելի է տեսքը եւ լեզուն մատչելի: Ներկայ ընկերութիւնը պատկերի ընկերութիւն է:

Աւելցնեմ, որ իւրաքանչիւր տարուան դասագիրք ունի գլխաւոր նիւթ մը, դասերը այդ նիւթին կապուած ընթերցանութիւններ են: Ընթերցանութիւն, բառագիտութիւն, ուղղագրութիւն եւ քերականութիւն, վարժութիւններով միասին:

- Որքա՞ն ժամանակ է, որ կը գրադիրք մանկավարժութեամբ: Ձեր կարծիքով ի՞նչ կը նշանակէ Մայրենիի ուսուցիչ ըլլալ Սփիւռքի մէջ:

- Ուսուցչութիւնը ինքնին գոհողութիւն պահանջող ասպարէզ է, իսկ հայերէնի ուսուցիչին համար, կրկնակի կամ եռապատիկ է այդ գոհողութիւնը, որովհետեւ կը նմանի այն զինուորին, որ կռուի դաշտ կ'իջնէ առանց զենքի. Ինք պէտք է շինէ իր զենքը: Երբ միւս ուսուցիչները իրենց դասաւանդած առարկային յատուկ, բազմաթիւ աղբիւրներ, հրատարակաչատուներ ունին, մենք պէտք է փնտռենք արդիական հետաքրքրական, մատչելի նիւթեր, որպէսզի աշակերտը չխրոչի մեր դասէն:

Մենք նոյն դասարանին մէջ, ունինք երեք չորս տարբեր մակարդակներ. հայ աշակերտի կողքին, տեղացի, ոչ հայ աշակերտներ, կամ հայերէն չգիտցող հայ տղաք, կամ հայաստանցիներ: Կրնաք երեւակայել, որքան մեծ մարտահրաւեր է հայերէն սորվեցնել այս մատղաշ սերունդին:

- Տիկին Սուէ, այսօր Սփիւռքի մէջ դասաւանդել հայերէն (արեւմտահայերէն)՝ կը նշանակէ դիմագրաւել բազմաթիւ մարտահրաւերներու: Իսկ Արժանթինի մէջ այսօր կ'ապրին 4-րդ սերունդի արժանթինահայեր: Մայրենին անոնց մօտ ի՞նչ մակարդակի վրայ է եւ ի՞նչ վերաբերմունք ունին լեզուի հանդէպ:

- Այո՛, Արժանթինի մէջ այսօր

արդէն 4րդ սերունդն է որ հասակ կ'առնէ այս հեռաւոր ափերուն վրայ, եւ շատ բազմացած է խառն ամուսնութիւնը, պատ-ճառ մը եւս լեզուի ուսուցման դժուարութեան: Պէտք է ընդունինք այլեւս, որ սպաներէնն է արժանթինահայերու մայրենի լեզուն: Աշակերտը միակ տեղը որ հայերէն կը լսէ կամ կը խօսի դպրոցն է:

Երեսուն, քառասուն տարի առաջ աշակերտութիւնը շատ աւելի լաւ կը խօսէր մայրենին. Բայց տարիներու հողովման հետ, լեզուն սկսաւ նահանջել, թէեւ ներկայիս համա-տարած երեւոյթի վերածուած է այս ցաւալի իրողութիւնը սփիւռքի մէջ: Մեր մօտ դրական երեսը այն է, որ եթէ լեզուն տկարացաւ, միւս կողմէն հայկական ոգին զօրացաւ, մանա-ւանդ Հայաստանի անկախութենէն յետոյ:

Հարաւային Ամերիկան գտնուելով աշխարհի ամենահարաւր, եւ ասկէ մի քանի տասնամեակ առաջ, երբ մանաւանդ փոխադրական եւ հաղորդակցութեան միջոցները այսքան չէին զարգացած, Արժանթին գրեթէ կողիացած էր, տեղացիները երբեմն հայերուն, «թուրքօ» կ'ըսէին, որովհետեւ անոնք թրքական անցագրով եկած էին: Եւ երբ մերիները բարկացած կ'ըսէին, «մենք հայ ենք», տեղացին բացարձակ գաղափար չունէր Հայաստանի մասին, որ Խորհրդային միութեան տասնըհինգ հանրապետութիւններէն մէկն էր:

Հետեւաբար, մեր տղաքը ստորակայութեան բարդոյթ ունէին: Բայց հիմա, երբ ամէն մարդ գիտէ, թէ ուր է Հայաստանը, հայ նշանաւոր անձեր զանազան մարզերու մէջ ծանօթ անուններ դարձած են, մեր տղաքը հպարտութեամբ կ'ըսեն թէ հայ են:

Խիստ գնահատելի եղած է առաջին գաղթող հայերուն, հայապահպանման համար տարած հսկայ գործունէութիւնը: Հազիւ տեղաւորուած, լծուած են եկեղեցի, դպրոց, շինելու վեհ գործին, որպէսզի իրենց զաւակները չձուլուին: Եւ այսօր մեր գաղութը օժտուած է ազգային բոլոր կառոյցներով. կրթական, կրօնական, մշակութային, մարզական, բարեսիրական եւ քաղաքական:

Մեր երկրորդականի շրջանաւարտները իրենց տարեվերջի ճամբորդութիւնը կը կատարեն դէպի

մայր հայրենիք եւ որքան խանդավառութեամբ կը վերադառնան: Ինչ որ մենք տարիներով կը սորվեցնենք, իրենց մտքին մէջ այդքան չի դրոշմուիր, որքան այդ երկու շաբաթ տեւող այցելութիւնը, երբ իրենց սեփական աչքերով կը տեսնեն Արարատը, Խոր Վիրապը, Էջմիածինը, Երեւանը, կը լսեն հայերէն խօսող մանուկները փողոցներուն մէջ:

Հակառակ մեր աշակերտներուն մայրենի լեզուի տկար մակարդակին, մերժումի կեցուածք չկայ իրենց կողմէ: Անշուշտ կախում ունի ուսուցիչին դասաւանդման եղանակէն: Նոյնիսկ խեղճ տեղացիները առանց դժգոհելու կը սորվին, կամ կը ջանան սորվիլ մեր դժուար լեզուն:

Մեր դժուարութիւնը, ինչպէս, կ'ենթադրեմ նոյնն է պարագան բոլոր հայ գաղթօճախներուն մէջ, հայերէն լեզուի ուսուցիչի (մեր երիտասարդ ուսուցիչները այլեւս վկայեալ մանկավարժներ են) եւ դասագիրքի տագնապն է, նաեւ որպէս լրացուցիչ ուսուցման յատուկ արդիական սարքեր: Մեզի համար խոչընդոտ կը հանդիսանայ արեւմտահայերէնի եւ արեւելահայերէնի տարբերութիւնը: Մանուկներու յատուկ բազմաթիւ տեսաբիզներ, արեւելահայերէն են: Մեր աշակերտները Հայաստան կը հասնին եւ չեն հասկնար արեւելահայերէնը:

- Դուք նաեւ հայերէնի Talk Time խմբակը ստեղծած էք Պուէնտս Այրէսի մէջ: Ի՞նչ էր հիմնական նպատակը եւ արդե՞ք մինչ այժմ կը գործէ խմբակը:

- Talk Time ի գաղափարը ունեցայ, երբ ես յատուկ սրճարաններ կ'երթայի անգլերէն եւ ֆրանսերէն գրոյցներու մասնակցելու, որպէսզի այս լեզուները չմոռնամ:

Օր մըն ալ, որոշեցի ես ինքս կազմակերպել նման խօսակցական հանդիպում մը գաւաթ մը սուրճի շուրջ, սրճարանի մը մէջ, եւ առաջին օրէն իսկ լաւ ընդունելութիւն գտաւ եկողներուն կողմէ:

Տանրհինգ տարի է, որ Talk Time գոյութիւն ունի: Եւ մասնակցողները իսկապէս շատ օգտուեցան եւ ասիկա ինձի համար մեծ յաջողութիւն մը եղաւ:

Նիւթերը բազմազան են եւ տարբեր բնոյթի. արուեստ, պատմութիւն, առակներ, արանդութիւններ, երբեմն անձնական հարցեր սեղան կը բերուին: Ես նիւթ մը կ'առաջարկեմ իրենց եւ իրենք յաջորդ շաբաթ անոր մասին կը խօսին:

Օրինակ «կնոջ ազատագրութիւնը իր դրական եւ ժխտական երեսներով»:

Իւրաքանչիւրը իր կարծիքը կու տայ: Իրենց խօսքը վերջացնելէն յետոյ կը բացատրեն սխալները:

BIENESTAR EMOCIONAL

Reconocernos hoy

Como cada mes de abril, desde este espacio de Bienestar Emocional, intento concientizar sobre la importancia de hacer una revisión de nuestra herencia transgeneracional. Tal vez esta información pueda colaborar para sanar y reparar los dolores ancestrales con los que cargamos, que sin lugar a dudas -y hoy no me cabe ninguna vacilación al respecto sobre el tema- llevamos, ya que quienes nos precedieron no pudieron procesar convenientemente sus duelos. Las circunstancias de un genocidio no da lugar a reflexiones, lo único que se puede hacer es actuar como se pueda, y la materialización del logro es el orgullo que llevamos hoy los armenios.

Cada familia trae consigo un legado genético, y además un equipaje emocional que contiene éxitos y fracasos, realidades y fantasías creadas por la mente para poder subsistir, secretos guardados con la intención de "preservar el futuro", en fin, una impronta registrada en el bagaje transgeneracional familiar, que siempre podemos volver a revisar, para que las cargas del pasado, los duelos no elaborados puedan des- tejer esas tramas ocultas que guardan mensajes. No hay que desechar lo pasado por doloroso, solo hay que comprenderlo, aceptarlo para cerrar los duelos no realizados. De esta manera, estamos contribuyendo al propio bienestar, al de nuestra familia, vínculos y también al de las relaciones comunitarias.

El duelo es un proceso en el cual asumimos y de a poco, una pérdida. Cuando hablamos de pérdida no nos referimos solamente a la desaparición de personas físicas.

El duelo puede estar representado por la pérdida de una situación que producía confort, seguridad, identidad, todos elementos necesarios para la autoestima, el desarrollo personal, la evolución y el progreso, palabras que hoy no nos son ajenas.

Sin embargo, si volvemos por un momento a los acontecimientos desgarradores de 1915, en momentos del genocidio armenio y aún antes o después, si por un momento podemos recrear algo de ese miedo, de esa impotencia de esa deshabilitación de lo humano, tal vez podamos comprender más cabalmente, que lo que expreso en este espacio y basado en teorías científicas, habilita la posibilidad de reflexionar acerca de nuestras propias conductas, tal vez heredadas desde el dolor, y éstas puedan encontrar una raíz de soporte transgeneracional.

Varios autores han dejado enseñanzas sobre lo trascendente del alma humana por ejemplo Jean Monbourquette (presbítero y psicólogo canadiense (1933-2011) y sobre el duelo. Tal el caso de la conocida Elisabeth Kübler Ross (psiquiatra y escritora suizo estadounidense 1926-2004). Ellos, entre muchos otros, han indagado sobre la vida y la muerte sin miedos, entendiendo a los hombres como una continuidad, y más tarde, nuevas ideas científicas como la Epigenética han podido dar crédito a sus pensamientos.

Ante una pérdida de cualquier tipo, como ya he mencionado, las personas no enferman de duelo, sin embargo un duelo mal resuelto puede generar distintos problemas que afecten al propio ser, a la cultura que expresan y con el contexto.

Así, podemos elaborar diferentes tipos de duelos. No hay una tipología básica. Sin

embargo, dentro de lo que cabe podemos reconocer a aquellos "convenientemente procesados", que llevan un transcurso acorde a lo que generalmente se puede tomar como satisfactorio; aquellos que se reconocen como "duelos bloqueados", en donde la persona evita por distintas circunstancias reconocer el duelo o tomarse el trabajo emocional de hacerle frente a la situación. Es en este caso cuando pueden aparecer conductas ilusorias, somatización de enfermedades, complejos relacionados con el ego y la autoestima, y una cantidad nada despreciable de análisis sobre comportamientos de tipo vincular, todos ejes del trabajo sobre la herencia transgeneracional. También cabe mencionar el estado de "duelo patológico" que conlleva a situaciones en donde se pierde la vida social, laboral, vincular y se registran trastornos severos.

Como he mencionado, hoy podemos definir las etapas de un duelo, por llamarlo de algún modo "satisfactorio". Sin embargo considerarlo hoy como parte de los procesos de nuestras vidas no invalida que quienes nos precedieron no lo sufrieran, y casi con seguridad, decidieron bloquearlo por un estado de urgencia y de alta necesidad de supervivencia.

Por tal motivo es que los armenios en particular, una y otra vez, por lo menos hasta la quinta generación, debemos revisar la historia y -en todo caso- habilitar los espacios de reflexión, sanación y cierre de duelos, que nos alcanzan desde lo individual y también desde lo comunitario.

Una vez más en este mes de abril, y gracias a la generosidad del Centro Cultural Tekeyan, el día martes 9 de abril estaré brindando una conferencia sobre estos temas, para informar, despejar dudas y por qué no acompañar "sentires comunes". Una manera de comprendernos, acompañarnos y sentir que podemos reclamar por los graves daños que aun sufrimos por las pérdidas, no solo materiales, sino emocionales que además fueron imposibles de procesar. Daños irreparables, estragos insalvables, que solo la capacidad resiliente de los sobrevivientes pudo resolver y adaptar, no sin dejar en cada uno de nosotros alguna secuela.

Me gustaría dejarles a modo de información las etapas del duelo que hoy consideramos importantes reconocer y afrontar ante una pérdida. Son cinco y conseguida la quinta, podemos decir desde el punto de vista terapéutico profesional, que la persona ha podido alcanzar convenientemente el aprendizaje que deja una pérdida; la falta de estas etapas, o el bloqueo de alguna/s hace que el aprendizaje sea "forzoso" y traumático.

- 1) Crisis, 2) Negación, 3) Enojo, 4) Depresión, 5) Aceptación.

Coincidirán conmigo, mis estimados lectores armenios, que podremos encontrar el bloqueo del duelo en muchas de nuestras historias familiares. Este será el punto de reflexión en la conferencia "Herencia Transgeneracional" el martes 9 de Abril, acompañados de la expresión artística "Reflejos de la Memoria" de Gladys Apkarian. Será emotivo reconocernos hoy en nuestras raíces. Coincidir en memoria, arte y conciencia.

Clr. Cristina Inés Papazian cristinapapazian@gmail.com

«Ես Եւ Ամուսինս Հայ Լեզուն Սորվեցնելու Պայքարը Միասնաբար Մղեցինք»

Շատ օգտակար են այս հանդիպումները եւ շատ լաւ արդիւնք կու տան: Անկախ այս բոլորէն, իրարու մօտ գալն ու հաճելի մթնոլորտի մէջ խօսակցելը, եւ քիչ մը հեռանալ առօրեայ տաղտուկէն կազդուրիչ է:

Հիմա չորս տարի է ի վեր, այս հանդիպումները տեղի կ'ունենան տեղույս Թէքէան Մշակութային միութեան Կեդրոնին մէջ, (Մարտարապատ շաբաթաթերթի խմբագրուիի Տիանա Տէր Կարապետեանի կարգադրութեամբ, որ ներկայացուցիչն է Քէնէտի համալսարանի հայկական ամպիոնին: Համալսարանը կը հովանաւորէ մեր Talk Time):

- Տիկին Սօսէ, Ձեր մէջ ինչպէ՞ս արթնցաւ գրելու թաքուն մնացած ձիրքը:

- Ամուսնու մահէն յետոյ, երբ Պոլիս գացի տղուս հետ, Մարմարա թերթի խմբագրական կազմէն Նաիրա Մկրտչեան Սիւզմէ խնդրեց ինձմէ, որ եթէ ամուսնու ցարդ անտիպ մնացած գրութիւններ կային, ուղարկէի իրենց, (Պետրոսը աշխատակից էր թերթին), կամ ես գրէի իմ տպաւորութիւններս այս ճամբորդութեան մասին: Եւ ես, որ առիթնուած էի արեւելքի եւ արեւմուտքի միաձուլուած ոճերու մարմնաւորումը հանդիսացող այս քաղաքով, անմիջապէս գրեցի տպաւորութիւններս:

Ահա այդպէս է, որ գրելու փափաքս վերածնաւ. Ես միշտ գրած եմ պատանի տարիքէս, ընդհանրապէս օրագիրներ. բայց միայն ինծի համար: Պատճառներէն մէկն ալ ամուսնու հանդէպ տածած մեծ սէրս եւ յարգանքս էր, որ գրութիւններս դարակէն դուրս չէին ելլէր: Ինք շատ ծանօթ անուն մըն էր, թէ սփիւռքի եւ թէ հայրենիքի մէջ, ուր պարզեւատրուեցաւ Հայաստանի կառավարութեան կողմէ, ապա Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին կողմէ, որպէս վաստակաշատ մտաւորական, մանկավարժ, գրող, ազգային գործիչ, սերունդներ դաստիարակող: Ի վերջոյ ինք ամբողջ հորիզոնը կը ծածկէր: Ինծի եւ զաւակներուս, հպարտութիւն, պարծանք առթող անձնաւորութիւն մըն էր ամուսինս:

Իր մահէն յետոյ, այսինքն արեւը մար մտնելէն յետոյ, լուսինը յանդգնեցաւ դուրս գալ:

Ինծի համար ալ հոգեկան բաւարարութիւն տուող զբաղում մըն է. Անցեալի յուշեր, դէպքեր դէմքեր, մեր օրերու իրավիճակը, կը կազմեն պատմութիւններուս նիւթերը, որ կը տեղադրեմ դիմատետրին վրայ: Յաճախ Մարմարայի, երբեմն այլ թերթերու մէջ ալ լոյս կը տեսնեն պատմութիւններս: Շատեր կը թելադրեն, որ հատորի մը մէջ ամփոփեմ զանոնք, որ յիսունի կը հասնին գրեթէ:

- Տիկին Սօսէ, Դուք կողակիցը եղած էք սփիւռքահայ ճանչցուած մանկավարժ, մտաւորական, ազգային գործիչ Պետրոս Հաճեանի, որ երկար ժամանակ տնօրէն եղած է Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ կրթական հաստատութեան, ուր եւ Դուք կ'աշխատէիք: Ինչպէ՞ս կը բնութագրէք միասին անցուցած տարիները եւ ի նչ տուած են Ձեզ ատոնք:

-Ես եւ ամուսինս բնիկ սուրիացի ենք: Ամուսինս որպէս դպրոցի տնօրէն, թերթի խմբագիր եւ ազգային գործիչ հրաւիրուեցաւ Արժանիի Հայ Կեդրոնին Վարչութեան կողմէ: Անիկա շատ երեսասարդ տարիքէն նուիրուած է ուսուցչական ասպարէզին Հալէպի մէջ: Եղած է նաեւ տնօրէն Հալէպի Ազգ.Քարէն Եփփէ ճեմարանին:

Մենք երկար տարիներ աշխատեցանք նոյն դպրոցին մէջ, հայ լեզուն սորվեցնելու պայքարը միասնաբար մղեցինք, հոսանքն ի վեր թիավարեցինք, երբեմն յուսացինք, երբեմն յուսահատեցանք, բայց երբեք դասալիք չեղանք:

Բայց հակառակ տասնամեակներ կողք կողքի քալելու, ուրախ եւ տխուր պահեր միասին բաժնելու եւ հակառակ վեց զակի մայր ըլլալուս, ինք միշտ շարունակեց իմ տնօրէնս մնալ, ինչպէս որ եղած էր ճեմարանին մէջ, երբ ես ուսանող էի եւ ինք տնօրէն:

Լուսինէ Աբրահամեան

CASA Rivera Servicios Funerarios Funeral Services ATENDIENDO A LA COLECTIVIDAD ARMENIA DESDE 1936 Traslados nacionales e internacionales de féretros y urnas Ventas de parcelas en cementerios privados AV. CORDOBA 4902 (1414) Cap. Fed. TEL /FAX: 5411 4773-2800 y 4772-3288 e-mail: casarivera@fibertel.com.ar www.casarivera.com.ar

CASA GARRAHAN

Esos “superhéroes”, los niños

La Casa Garrahan, que sostiene la Fundación homónima, cumplió veintidós años y los celebró en la intimidad pero con amigos.

El festejo fue el lunes 25 de marzo, a la tarde, cuando los niños fueron sorprendidos por Hilda Lizarazu, Víctor Heredia, Raúl Porcheto, Mavi Díaz (Las Folkies) y Willy Piancioli y Federico Bugallo (Los Tipitos), quienes brindaron a los niños y sus familias un recital íntimo en el que inter-

pretaron las canciones “Ojos del Cielo”, “Dando Vueltas”, “Campanas en la noche”, entre otras.

Al dirigir la palabra a los presentes, Beatriz Reznik, coordinadora de Relaciones Institucionales de la Casa Garrahan, agradeció la firme cooperación de padrinos y colaboradores que facilitan la difícil tarea que realizan. Al término de sus palabras, los niños se reunieron en torno de la torta y junto con los artistas entonaron el “¡Cum-

pleaños feliz!”, soplaron las velitas y la compartieron con los presentes.

Pero ¡les esperaba una gran sorpresa!: el lanzamiento de la campaña “Los superhéroes”, que los tuvo de protagonistas. El promotor de la idea fue nuestro gran amigo el artista fotógrafo Pablo Kamalian, quien inspirado en un par norteamericano, pensó en replicar la idea en la Argentina y convenció a las autoridades de la Fundación Garrahan y a los padres para que los niños, que pelean todo el día por su salud, quedaran inmortalizados como lo que son: héroes.

Entonces, retrató a los chicos disfrazados de sus héroes favoritos, y así ellos gracias a la “varita mágica” de Pablo terminaron siendo los superhéroes de una campaña que pronto estará en las calles.

En el festejo, tanto los niños como la Casa Garrahan recibieron sus posters y la

celebración terminó con sonrisas y aplausos. Pablo, emocionado, al ver su proyecto

cumplido, agradeció a los chicos, a sus familias, a autoridades y colaboradores de la Fundación Garrahan por el apoyo recibido para su concreción.

Acompañó la celebración el director del Hospital Garrahan, Dr. Carlos Kambourian, quien alentó a los responsables de la Casa Garrahan y tuvo palabras de agradecimiento a los presentes.

7MA EDICIÓN

14 DE ABRIL
DOMINGO A LAS 13.00 HS.

El auténtico asado armenio
JOROVADS AL PASO
pro viaje a Armenia 2019

Reservas al 15-3253-1381 // 15-6720-3205
Niceto Vega 4777 Casa Scout UGAB

ScoutsAntranik
@consejopadresantranik

Karasunk

Con motivo de cumplirse cuarenta días del fallecimiento de nuestro querido hijo, hermano y tío
JUAN KOTZAIAN

haremos oficiar una misa en su memoria el **domingo 7 de abril en la iglesia Surp Hagop, Murguiondo 252, Valentín Alsina,**

Invitamos a todos los que deseen honrar su memoria a estar presentes en la misa.

Su madre, Martha;

Sus hermanos Antonio y Maria Ester

Sus sobrinos Marcelo y Leandro

